

Bydgoszcz, października 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO – POMORSKI

WPS.VIII.431.12.2018

Pani xxxxxxxxxxxxxx
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Dąbrowie Chełmińskiej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, ul. Bydgoska 21, 86-070 Dąbrowa Chełmińska, w dniach od 8 do 9 sierpnia 2018 r. przeprowadzona została kontrola, w trybie zwykłym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 ze zm.) przez:

- xxxxxxxxxxxxxx – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 468/18 z dnia 02 sierpnia 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- xxxxxxxxxxxxxx – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 469/18 z dnia 02 sierpnia 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,

[Dowód akta kontroli, str. 1-2]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w roku 2016,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Okres objęty kontrolą: od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może, w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, o których mowa w ust. 1, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W związku z uchwałą podjętą w dniu 25 lutego 2016 r. przez Radę Gminy Dąbrowa Chełmińska Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej został wyznaczony jako jednostka organizacyjna gminy do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Decyzje administracyjne w okresie zasiłkowym 2016/2017 poddane kontroli wydawane były z upoważnienia Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska i podpisywane przez osoby posiadające aktualne i kompletne do tego upoważnienia, jednocześnie posiadające stosowną delegację do prowadzenia postępowań administracyjnych w przedmiotowym zakresie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ustalenia uprawnień do przyznawanych świadczeń wychowawczych. Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich zmianach mających wpływ na wypłatę świadczenia.

[Dowód akta kontroli, str. 11-18]

W związku z Zarządzeniem nr 2.2017 podjętym w dniu 7 lipca 2018 r. przez **xxxxxxxxxxxxxx** - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej przyjęto Regulamin Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej w którym został wyznaczony jako jednostka organizacyjna gminy do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego. Zespół kontrolny stwierdził, brak zapisu realizacji świadczeń wychowawczych w Regulaminie organizacyjnym Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej od dnia wejścia w życie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci do 6 lipca 2018 r. W związku z powyższym kontrolerzy poprosili o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Z uzyskanej odpowiedzi Pani Kierownik z dnia 10 września 2018 r. wynika, iż „... informuję, że na czas wdrożenia ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci nie była dokonana zmiana Regulaminu Organizacyjnego tut. Ośrodka. Jednakże należy podkreślić, że zadania związane z realizacją świadczeń wychowawczych wykonywali pracownicy wykonujący zadania ds. świadczeń rodzinnych, do których zadań zgodnie z zapisem §19 pkt 14 Regulaminu Organizacyjnego z dnia 17 marca 2008 r. należało: „wykonywanie innych zadań nieujętych w niniejszym zakresie zleconych przez kierownika Ośrodka leżących w kompetencji pracownika”. Pracownicy otrzymali w dniu 01.04.2016 r. Aneksy do zakresy czynności, w których Kierownik zawarł zadania związane stricte z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W dniu 21 kwietnia 2016 r. Rada Gminy Dąbrowa Chełmińska podjęła uchwałę nr XVIII.160.2016 o uchwaleniu Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z uzasadnienia przedmiotowej uchwały wynika, że została ona podjęta z uwagi na przepisy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195). W uchwale zawarto zapisy dotyczące realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych w tym w:

- §1 pkt 12 dot. wykonywania przez tut. Ośrodek zadań na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195),
- §8 ust. 3 pkt 6 dot. realizacji zadań przez tut. Ośrodek na podstawie odrębnego upoważnienia Wójta Gminy Dąbrowa Chełmińska z zakresu świadczeń wychowawczych wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195) polegających na prowadzeniu postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych...”.

[Dowód akta kontroli, str. 111-140, 278-283]

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność ocenia się: pozytywnie z nieprawidłowościami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,

- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności)¹.

Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzjami przyznał w 2016 r. Gminie Dąbrowa Chełmińska na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wsparcia rodzin w ramach Programu *Rodzina 500+* kwotę **4.610.942,00 zł**, z czego wydatkowano kwotę 4.607.919,20 zł. Na podstawie comiesięcznych sprawozdań z realizacji budżetu Wojewoda przekazał Gminie Dąbrowa Chełmińska dotacje w kwocie 4.610.942,00 zł.

Ośrodek otrzymał z Urzędu Gminy środki w ramach dotacji, w terminach i kwotach umożliwiających realizację ww. zadań. Urząd Gminy przekazał środki w kwocie 4.610.942 zł, z czego na koniec roku 2016 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł **3.022,80 zł** (zwrotu dokonano 29 grudnia 2016 r.).

[Dowód akta kontroli, str.58-67]

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

Paragraf	Nazwa	Kwota w zł
3110	Świadczenia wychowawcze 500+	4.517.568,20
4010	Wynagrodzenia	48.248,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	8.482,02
4120	Składki na Fundusz Pracy	956,73
4210	Materiały biurowe	20.289,00
4280	Usługi zdrowotne	90,00
4300	Usługi pozostałe	10.233,85
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	864,20
4700	Szkolenia pracowników	1.187,20

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Razem	X	4.607.919,20
-------	---	--------------

[Dowód akta kontroli, str.56]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Stwierdzono, że dotacja na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w wysokości **17.287** zł została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

Środki na wdrożenie ustawy w wyżej wymienionej kwocie zostały przeznaczone na zakup m.in. wyposażenia stanowisk pracy, materiałów biurowych, licencji oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str.21-46]

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków (B.K, K.E, R.C, K.O, Z.M, K.K, W.A, K.I, Sz.H, K.M, Ch.A, B.E, S.A, O.G, S.A, Ł.M, W.A, J.K, P.S, K.B, B.J, L.I, S.M, P.Br.A, T.G.– otrzymujących świadczenie w okresie od 01 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r.) o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500 + wykazało, że formularze wniosków o ustalenie uprawnień do świadczenia wychowawczego były kompletne i zgodne z wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 214 ze zm.).

[Dowód akta kontroli, str. 80,96,102]

W dniu 08 sierpnia 2018 r. pismem nr WPS.VIII.431.12.2018 zespół kontrolny zwrócił się z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej wyjaśniła, iż zostało wydanych **864 decyzji administracyjnych** w sprawie świadczeń wychowawczych, w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym:

- decyzje przyznające prawo do świadczenia wychowawczego - 778,
- decyzje odmawiające prawa do świadczenia wychowawczego - 48,
- decyzje w sprawie przekazania świadczenia w formie rzeczowej - 0,
- decyzję uchylającą żądającą zwrotu - 38.

[Dowód akta kontroli, str.74-75]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienie do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. Średni czas upływający pomiędzy dniem złożenia wniosku, a pierwszą wypłatą świadczenia wyniósł **6 dni**.

[Dowód akta kontroli, str.81]

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2017/2018 podlegających analizie przez zespół kontrolny stwierdzono wskazywanie podstawie prawnej również przepisów prawa dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r. przed Świątami Bożego Narodzenia.

[Dowód akta kontroli, str. 80]

W dwóch przypadkach w badanej próbie 30 akt dotyczących wnioskodawców pobierających świadczenie wychowawcze zespół kontrolujący stwierdził brak wszczęcia postępowania administracyjnego z urzędu w sprawie zmiany wysokości świadczeń na skutek zmiany sytuacji rodziny co jest niezgodne z art. 61 § 1 i § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2017 r. poz. 1257).

1) Decyzją administracyjną nr ŚR.524.2.447.2016 z dnia 06.06.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pani A.S. na pierwsze dziecko od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł na dziecko. W trakcie trwania okresu, na który zostało ustalone prawo do świadczenia wychowawczego, we wrześniu 2016 r., nastąpiło uzyskanie przez Panią A.S. dochodu. Matka dziecka podjęła zatrudnienie i rozpoczęła wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę. Decyzją administracyjną nr ŚR.524.2.717.2016

z dnia 08.11.2016 r. uchylono decyzję nr ŚR.524.2.447.2016 z dnia 06.06.2016 r. w całości i tym samym zakończono jej realizację.

2) Decyzją administracyjną nr ŚR.524.2.331.2016 z dnia 18.05.2016 r. organ przyznał świadczenie wychowawcze dla Pani M.S. na dwoje dzieci od 01.04.2016 r. do 30.09.2017 r. w kwocie 500 zł na każde dziecko. W trakcie trwania okresu, na który zostało ustalone prawo do świadczenia wychowawczego, w listopadzie 2016 r., nastąpiło uzyskanie dochodu. Matka dzieci podjęła zatrudnienie i rozpoczęła wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę. Decyzją administracyjną nr ŚR.524.2.2.2017 z dnia 05.15.2017 r. uchylono pkt 2 decyzji administracyjnej nr ŚR.524.2.331.2016 z dnia 15.05.2016 r. w zakresie przyznania świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko

W obu przypadkach powodem zakończenia prawa do świadczenia wychowawczego była poprawa warunków finansowych rodziny.

W związku z powyższym zespół kontrolerów poprosił o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Z uzyskanej odpowiedzi wynika, iż „... sytuacja taka miała miejsce w pierwszym okresie zasiłkowym 2016/2017 na skutek dużej ilości spraw prowadzonych przez pracowników świadczeń wychowawczych. W 2017 r. organ dostrzegł nieprawidłowość w prowadzonych postępowaniach i od tego czasu w ww. przypadkach w sposób prawidłowy przeprowadza procedurę administracyjną zmierzającą do uchylecia decyzji (tj. sporządzenie zawiadomienia o wszczęciu postępowania w momencie otrzymania informacji o zmianie sytuacji rodziny mającej wpływ na prawo do przyznanego decyzją administracyjną świadczenia wychowawczego)

[Dowód akta kontroli, str.82-102]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

Wyjaśnienia w tym zakresie złożyła p. xxxxxxxxxxxxxxx - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej "organ weryfikował świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie przyznawania prawa do świadczenia wychowawczego. Jednakże w toku prowadzonych postępowań nie dokonywano wydruków przeprowadzonej weryfikacji osób. Program (Sygnity) do obsługi świadczenia wychowawczego uniemożliwia sporządzenie decyzji bez wcześniejszej weryfikacji w CBB.”

6. Sprawozdanie z realizacji Programu Rodzina 500+

Wg sprawozdania z realizacji Programu Rodzina 500+ (stan na koniec grudnia 2016 r.) poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenia i na wdrożenie ustawy wyniosły 4.610.942,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 4.607.919,20 zł. Na koniec roku 2016 zwrot niewykorzystanych środków wyniósł 3.022,80 zł (zwrotu dokonano 29 grudnia 2016 r.). Prezentowane dane w sprawozdaniu są zgodne z obrotami konta 852 85211 3110 i sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 67, 69, 249, 260]

Kontrolę wpisano do książki kontroli nr 3/2018.

Do ustaleń kontroli zawartych w Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia do kontroli.

W Projekcie wystąpienia pokontrolnego nie dokonano żadnych sprostowań/ skreśleń/ uzupełnień.

W związku z powyższymi ocenami, uwagami i wnioskami zalecam Pani **xxxxxxxxxxxxxx** - Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Chełmińskiej podjęcie następujących działań w celu wyeliminowania stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości, a w szczególności:

- dokonywanie zmian w Regulaminie organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej celem aktualizacji zadań z zakresu spraw realizowanych przez jednostkę,
- prowadzenia właściwego postępowania administracyjnego, umożliwiającego stronie czynny udział w każdym stadium postępowania poprzez wszczynanie postępowań zgodnie art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.),
- uwzględnianie w podstawie prawnej decyzji administracyjnej zwięzłej i przejrzystej regulacji prawnej, tj. wskazanie zastosowania w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji, zgodnie z art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oczekuję od Pani w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.